

ÖZET

AYDIN İLİNDE YAŞ SEBZE VE MEYVE TOPTANCI HALLERİNİN İNCELENMESİ

Mehmet Hakan COŞKUN

Yüksek Lisans Tezi, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Renan TUNALIOĞLU

2014, 103 sayfa

Bu araştırmada Aydın ilindeki toptancı hallerinde faaliyet gösteren komisyoncuların yeni hal yasası (5957 sayılı kanun) hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Araştırmada Aydın ilinde mevcut 11 toptancı halde faaliyet gösteren toplam 118 komisyoncu ve hal yöneticileri ile görüşülmüştür. Komisyoncuların yeni hal yasası hakkındaki görüşlerini belirlemek için 40 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Ankette yer alan ilk 27 soruda komisyoncuların kişisel özelliklerini, pazarlama yöntemlerini ve dükkân özelliklerini belirlenmesi amaçlanmıştır. Diğer 13 soruyla da komisyoncuların yeni hal yasasına ilişkin görüş ve düşünceleri analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde SPSS 15.0 for Windows paket programında basit tanımlayıcı istatistiklerden frekans (yüzde) analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda, toptancı hallerinde faaliyet gösteren komisyoncuların genellikle orta yaş grubunda buldukları, geçmiş yıllarda da komisyonculuk veya pazarcılık yaptıkları, mesleki deneyimlerinin genellikle 1-10 ile 11-20 yıl arasında değiştiği belirlenmiştir. Komisyoncuların faaliyet gösterdikleri dükkânların genellikle küçük boyutlarda oldukları ve çeşitli teknik malzemelerinin ve depolama sistemlerinin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bazı komisyoncuların dükkânlarının sadece yılın belirli dönemlerinde faaliyet gösterdikleri, temin edilen ürünlerin başta çevre iller olmak üzere Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden tedarik edildiği anlaşılmıştır. Toptancı hallerindeki komisyoncuların aldıkları ürünlerin büyük bir bölümünü semt pazarlarına sattıkları, satılan ürünlerin fiyatlarını belirleyen en önemli unsurun rekabet olduğu ve toptancı halleri dışındaki kaçak satışların genellikle denetimsizlikten kaynaklandığı tespit edilmiştir. Komisyoncuların çoğunluğunun yeni hal yasasından haberdar oldukları, komisyoncu görüşlerinin yeni hal yasasına ilişkin görüşlerinin kısmen olumlu veya belirsiz olduğu tespit edilmiştir. Toptancı hallerinde görev yapan yöneticilerin çoğunluğunun yeni hal yasasının alt yapı

eksikliği, bürokrasi, geçiş süreci olduğu için etkin olarak uygulanamaması, internet sayfasının sorunlu olması ve rüsum gelirlerinde 1/15 oranında dş meydana getirmesi gibi olumsuzluklara neden olduğunu belirtmişlerdir. Sonuç olarak, toptancı hallerindeki komisyoncular ve yöneticiler yeni hal yasanının yeniliklerin yanında çeşitli sorunları da ortaya çıkardığını vurgulamışlardır. Bu nedenle yeni hal yasasında beraberinde getirdiği sorunların en aza indirilmesi ve yasanın getirdiği yeniliklerin düzgün bir biçimde uygulanması için denetimlerin arttırılmasının gerektiği tavsiye edilebilir.

Anahtar kelimeler: Yaş sebze ve meyve, toptancı halleri, yeni hal yasanı, komisyoncular, pazarlama